

Je ziet iemand op een scherm door rood rijden of het voetgangerspad oversteken. Druk jij op de knop zodat diegene een bekeuring krijgt?

Een speciale automaat waarmee je in slechts een paar seconden nieuwe volgers of vind-ik-leuks kunt kopen

The Glass Room: pas op wat je deelt

Bijna geruisloos is de internationale expositie The Glass Room neergestrekken in de kapel van dbieb in Leeuwarden. Kunst over digitale data en privacy.

KIRSTEN VAN SANTEN

Voorzichtig open ik een vaasje en snuffel eraan. Binnenin zit een stukje T-shirt-stof, gedragen door een onbekende man. Ik moet op een iPad-scherm aangeven wat ik van de licht-zoute, licht-rokerige geur vind: aantrekkelijk, neutraal, onaantrekkelijk. Zo ga ik alle tien de vaasjes af. Ik vind er maar één enigszins lekker ruiken. En ja, er is dus 'een match' in deze alternatieve Tinder-applicatie, deze Smell Dating, met een rokende, vlees-etende man van 32 jaar oud uit Leeuwarden.

Even denk ik dat Smell Dating echt bestaat, een relatiezoeker op basis van feromonen, maar een medewerkster van de expositie The Glass Room biedt duidelijkheid: dit is een gedachte-experiment, dit zou in de toekomst waar kunnen zijn. Science fiction dus. Maar je weet het nooit.

The Glass Room, die eerder steden als San Francisco, New York, Londen en Berlijn aandeed, speelt met de bereidwilligheid van mensen om data en persoonlijke informatie prijs te geven aan anonieme bedrijven en zoekmachines. De tentoonstelling

ziet eruit als een pop-up-store, een tijdelijke winkel, waar in veertien strakke displays de nieuwste technologische snuffes worden tentoongesteld. Maar ieder item is een kunstwerk op zich, gemaakt door een van de negen deelnemende kunstenaars, onder wie Dries Depoorter.

Deze Vlaamse kunstenaar, van wie eerder dit jaar werk was te zien bij Voorheen De Gemeente (VHDG), een Leeuwarder kunstinitiatief, maakte voor de The Glass Room onder meer een installatie waarbij de bezoeker voor een groot beeldscherm staat en een druk kruispunt, ergens in Amerika ziet. Zodra de toeschouwer een voetganger door rood licht ziet lopen, kan die op een rode knop drukken waardoor 'de overtreder' wordt gefotografeerd en een bekeuring kan krijgen. Doe je dat? Hoe ver ga je?

Ah, daar is de medewerkster van de expo weer. Ze spreekt me aan, vraagt me of ik dat zou doen. Welnee, zeg ik, natuurlijk niet, ik ben geen verklikker, kom op zeg. 'En als er een ongeluk ontstaat door de overtreding, zou je het dan wel doen?'

Zo wordt de bezoeker door The Glass Room gejonast, zwalkend tus-

sen moraal, fatsoen en onverschilligheid. Zijn we laks? Te laks? Geven we te makkelijk informatie over ons doen en laten prijs? Dat wordt mooi gematerialiseerd door een stapel gebonden boeken, vol passwords die bij een groot datalek door hackers werden onderschept. 'Kijk maar eens of jouw wachtwoord erbij zit', zegt de medewerkster tegen me. En ja hoor, mijn gedroomde unieke code staat erbij.

We zijn niet zo uniek als we zelf denken, we zijn met velen, en er zijn veel mensen die belust zijn op onze gegevens. Met die benauwende gedachte vertrekt de bezoeker weer uit The Glass Room. Ik knijp in mijn opschrijfboekje, koester mijn balpen – die zijn van mij, daar kan niemand bij.

The Glass Room is tot en met 24 oktober te zien in dbieb Leeuwarden, do t/m zo, 13-17 uur. De toegang is gratis. Er is een randprogramma met vanavond een lezing van onderzoeksjournalist en rollenjager Robert van der Noorda. Hij vertelt hoe hij jacht maakt op nepaccounts op internet. Aanvang 19.30 uur: 6 euro. Meer informatie dbieb.nl/theglassroom

Cultuurpodcast

HAIM, Peter Grimes, Woeste gronden, Muskee, Theaterspektakel Noord: het lijkt wel of alle openluchtvoorstellingen van de afgelopen vier maanden in september zijn gepropt. Gastpresenter Eric Nederkoorn bezocht er een heleboel en maakt de balans op. Verder in deze nieuwste aflevering van cultuurpodcast Hooggeëerd publiek: blockbustertentoonstelling Icons in het Fries Museum in de column van Asing Walthaus, waarom zorgverzekeraar De Friesland danslessen vergoedt, het debuutalbum van Djurre de Haan. En vaste presentator Kirsten van Santen bezocht de internationale tentoonstelling The Glass Room in de bibliotheek van Leeuwarden waar je ervaart wat je over jezelf weggeeft aan de techgiganten. En uiteraard is er de Weggever van de week: deze keer een voorstelling in de buurt.

Van Dik Hout wint Buma Gouden Harp

AMSTERDAM Van Dik Hout is de winnaar van de Buma Gouden Harp 2021.

De formatie van zanger Martin Buitenhuis mag de prijs op 20 september in ontvangst nemen tijdens de uitreiking van de Buma Awards in Amsterdam. De Gouden Harp wordt toegekend aan Van Dik Hout vanwege de grote en belangrijke bijdrage aan de muziekindustrie in de afgelopen 27 jaar. „Hun combinatie van poetische teksten met rockmuziek spreekt nog steeds een ongekend breed publiek van meerdere generaties aan”, stelt Bernard Kobes van Buma/Stemra.

De jury prijst de grote rol die Van Dik Hout heeft gespeeld in de ontwikkeling van de Nederlandse rockmuziek. „En als je als band met je tekst in de Dikke Van Dale wordt opgenomen, dan heb je een uitzonderlijke prestatie geleverd”, aldus Kobes.

Volgens hoofdredacteur Ton den Boon van de Dikke Van Dale drukt de uitdrukking *Stil in mij* uit de gelijknamige hit van de groep perfect het gevoel van leegte uit dat mensen kunnen ervaren als er iets ernstigs is gebeurd. Het lied werd uitgebracht in 1994 en is sindsdien veelvuldig terug te vinden in rouwadvertenties, op sociale media en in mediaberichten. *Stil in mij* is inmiddels goed voor 25 miljoen streams op Spotify. Het nummer is eerder door de luisteraars van 3FM zelfs tot beste Nederlandstalige single aller tijden gekozen.

Diamanten Boek voor Lucinda Riley

AMSTERDAM Het eerste deel in de succesvolle *Zeven Zussen*-reeks van schrijfster Lucinda Riley is woensdag bekroond met een Diamanten Boek. Dit betekent dat er in Nederland sinds de publicatie in 2017 meer dan 500.000 exemplaren zijn verkocht. De oorkonde werd gisteren overhandigd aan uitgever Sander Knol, meldt de Stichting Collectieve Propaganda van het Nederlandse Boek. Het is de tweede keer in de geschiedenis dat er een Diamanten Boek wordt uitgereikt. De eerste maal was in 2014, toen ging de onderscheiding naar Maarten 't Hart voor *Een vlucht regenwulpen*. Hier waren toen een miljoen exemplaren van verkocht.

Sybren Polet-prijs voor auteur Tedja

AMSTERDAM Schrijver en beeldend kunstenaar Michael Tedja krijgt de Sybren Polet-prijs, de oeverprijs voor experimenteel literair werk. Tedja (50) heeft meerdere romans en gedichtenbundels op zijn naam staan, waaronder *Meta is haar naam* (2021), *Brijlante man* (2018) en de dichtbundels *Regen* (2015) en *Exclusief* (2019).

Volgens de jury van de Sybren Poletprijs is Tedja 'maker van een caleidoscopisch oeuvre, dat tal van denkbare grenzen verkennt en overschrijdt en tegelijkertijd ook dat overschrijden weer kritisch analyseert'.